

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Zagreb, 12. svibnja 2015.

STATISTIČKI SAVJET RH
RAVNATELJ DZS-a

ZAPISNIK S 4. SJEDNICE STATISTIČKOG SAVJETA REPUBLIKE HRVATSKE

održane 12. svibnja 2015. u 13.15 sati
u Državnom zavodu za statistiku, Ilica 3, u Kabinetu ravnatelja

Sjednica je trajala od 13.15 do 15.30 sati.

Prisutni: g. Marko Krištof, dr. sc. Anto Bajo, gđa Mirjana Rađenović, g. Igor Jemrić, g. Mladen Duliba, gđa Jasna Belošević-Matić, g. Emil Kuhtić, gđa Zrinka Debeljak, gđa Franka Vojnović, g. Boris Feis, g. Dario Runtić

Odsutni: dr. sc. Emira Bečić, g. Hrvoje Nekić, g. Dario Runtić, gđa Blaženka Roginek, gđa Darija Magaš, g. Davor Jurić, gđa Slavica Cvitanić, gđa Nadica Žužak

Ostali sudionici iz DZS-a: gđa Andrea Galić Nagyszombaty i gđa Vanja Kuzmić.

Sjednicu je otvorio predsjednik Anto Bajo te predložio dnevni red koji je jednoglasno prihvaćen.

Dnevni red:

1. Ocjena primjene Kodeksa prakse europske statistike u sustavu službene statistike Republike Hrvatske (Peer Review), sastanak s članovima tima za Peer Review
2. Prihvaćanje Zapisnika s 3. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske
3. Rasprava o Nacrtu prijedloga izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2014. godine
4. Razno.

1. Ocjena primjene Kodeksa prakse europske statistike u Sustavu službene statistike Republike Hrvatske (Peer Review)

U sklopu sjednice Statističkog savjeta održan je radni sastanak s članovima tima za Peer Review Europskog statističkog sustava. Na sastanku su članovi Statističkog savjeta odgovarali na pitanja članova tima, u vezi s primjenom Kodeksa prakse europske statistike u sustavu službene statistike Republike Hrvatske. DZS će dostaviti članovima Savjeta izvješće Peer Review tima čim ono bude javno objavljeno.

2. Prihvaćanje zapisnika s 3. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske od 17. listopada 2014.

G. Anto Bajo pozvao je članove da iznesu eventualne primjedbe na zapisnik s 3. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske od 17. listopada 2014.

Nije bilo primjedbi na zapisnik te je provedena procedura glasovanja.

Zaključak

Zapisnik s 3. sjednice Statističkog savjeta od 17. listopada 2014. jednoglasno je prihvaćen.

3. Rasprava o Nacrtu prijedloga Izvješća o izvršenju godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2014. godine

G. Anto Bajo dao je riječ ravnatelju DZS-a g. Krištofu.

G. Krištof iznio je da je Izvješće o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti RH 2014. godine drugo izvješće koje se odnosi na razdoblje obuhvaćeno višegodišnjim programskim dokumentima Državnog zavoda za statistiku – novom Strategijom razvitka službene statistike RH 2013. – 2022. i Programom statističkih aktivnosti RH 2013. – 2017. Osim pružanja informacija o izvršenim aktivnostima, Izvješće sadržava i pregled najvažnijih razvojnih aktivnosti te najzanimljivijih rezultata statističkih istraživanja. Cilj modernizacije Izvješća jest naglasiti važnost statističkih istraživanja te pridonijeti prepoznatljivosti i ugledu, ne samo DZS-a kao glavnog nositelja, diseminatora i koordinatora sustava službene statistike RH, nego i cjelokupnoga hrvatskoga statističkog sustava.

Slijedeći najbolju europsku praksu vezanu za godišnje izvješćivanje nacionalnih statističkih ureda, novo Izvješće 2014. sastoji se od dva dijela. Prvi dio, osim uvoda u kojem se ukratko opisuje statističko područje, sadržava prikaz samo onih istraživanja kod kojih su izvršena unaprjeđenja (npr. unaprjeđenje metodologije, revizija, uvođenje novih ili modifikacija postojećih istraživanja radi usklađivanja s nacionalnim i/ili europskim standardima) te prikaz rezultata projekata, odnosno razvojnih aktivnosti koje su provedene u predmetnoj godini na koju se Izvješće odnosi. Drugi dio sadržava preglednu tablicu s popisom svih planiranih istraživanja po statističkim područjima, uključujući potvrdu izvršenja svakog istraživanja, odnosno kratko obrazloženje u slučaju da istraživanje nije provedeno u cijelosti i/ili u skladu s definiranim rokovima iz GPP-a.

Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2014. bilo je predviđeno provođenje:

- ukupno 300 statističkih istraživanja. Od toga je:
- 194 na temelju neposrednog prikupljanja podataka
- 62 na temelju administrativnih izvora podataka
- 44 razvojne aktivnosti

Od ukupno 300 planiranih statističkih aktivnosti u 2014., Državni zavod za statistiku planirao je provesti ukupno 223 statističke aktivnosti, odnosno 12 aktivnosti više nego prethodne godine, a uspješno je provedena ukupno 221 aktivnost.

Zbog nedostatka resursa Državni zavod za statistiku u 2014. nije proveo dvije statističke aktivnosti, i to:

- Metodologija i obračun vrijednosti dugotrajne imovine Hrvatske
- Tablice ponude i uporabe i input/output tablice.

Navedena istraživanja uvrštena su u Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti 2015. te je njihova provedba planirana u skladu s definiranim rokovima (objava Tablica ponude i uporabe očekuje se do kraja svibnja).

Drugi nositelji službene statistike nisu proveli ukupno šest statističkih aktivnosti, od toga pet Hrvatski zavod za javno zdravstvo, dok jednu aktivnost nije provelo Ministarstvo poljoprivrede (Korištenje zemljišta i zemljišnog pokrova – LUCAS).

G. Anto Bajo otvorio je, nakon izlaganja ravnatelja, raspravu o predloženom dokumentu.

Gđa Rađenović predložila je da se preformulira sljedeća rečenica iz Nacrta prijedloga izvješća:

"Međutim, u nadolazećem razdoblju postaje upitno u kojoj će mjeri kontinuirani negativan trend broja zaposlenika ugroziti proizvodnju službene statistike te uvođenje novih istraživanja kako bi se udovoljilo rastućim zahtjevima i potrebama domaćih i međunarodnih korisnika za kvalitetnim službenim statističkim podacima."

G. Krištof je članove Savjeta informirao da DZS ima objektivnih problema s ljudskim resursima, te da Odluka o zabrani zapošljavanja ne omogućuje da se umjesto osoba koje odlaze u mirovinu zapošljavaju osobe koje su potrebne za obavljanje poslova. Naime, u mirovinu u većini slučajeva odlaze zaposlenici sa srednjom stručnom spremom, a Odluka propisuje da se umjesto njih (2 za 1) mogu zaposliti isključivo osobe s istom razinom stručne spreme. S obzirom na to da u predstojećem razdoblju veći broj službenika stječe uvjete za odlazak u mirovinu, a da DZS-u svake godine treba 17 – 20 novih kvalitetnih statističara, uglavnom VSS matematičkog smjera, teško je očekivati da će se situacija popraviti. Izvijestio je da je predložena rečenica uvrštena u Izvješće jer nova Uredba o europskoj statistici (2015/579) propisuje obvezu izvještavanja javnosti o stanju ljudskih i financijskih resursa nacionalnih statističkih tijela.

G. Rađenović predlaže da se problem pokuša riješiti reorganizacijom DZS-a te predlaže da se članovima Savjeta prezentiraju modeli preustroja DZS-a te moli da se članove Statističkog savjeta informira o neskladu između podataka o broju zaposlenih između DZS-a i HZMO-a, jer su podaci DZS-a o broju zaposlenih važni za Republiku Hrvatsku.

G. Krištof je članove Savjeta informirao o tome da DZS provodi razgovore s Ministarstvom uprave o novoj organizaciji županijskih ureda ta da je potrebno preispitati smisao područnih ureda nakon ukidanja papirnatih obrazaca (koje se planira početkom iduće godine). G. Krištof napomenuo je da DZS planira provesti novu organizaciju te će u nekim područjima biti smanjen broj predviđenih izvršitelja, a u drugim područjima povećan. Na taj način DZS bi trebao imati optimalnu strukturu s manje od 600 sistematiziranih radnih mjesta, a sada ih ima 740. Za iduću sjednicu Savjeta DZS će pripremiti analizu ljudskih i financijskih resursa kao i prijedloge optimizacije postojeće organizacije.

G. Krištof istaknuo je da DZS intenzivno radi na analizi statistike tržišta rada te da su u tijeku pripreme za uspostavu statistike tržišta rada putem obrasca JOPPD, no da se taj zadatak nikako ne može izvršiti prije rujna 2015. jer metodologija propisuje da je potrebno utvrditi djelatnost svake jedinice u sastavu svakog poduzeća, što nije moguće isključivo iz obrasca JOPPD. Također, izvjesno je da će za potpuni prelazak na novi izvor, ukoliko se utvrde razlike u podacima dvaju izvora, biti potrebno revidirati povijesnu seriju kako korisnici ne bi imali prekid u podacima koji su dostupni od 1958. godine.

G. Krištof informirao je članove Savjeta o tome da je formirana međuresorna radna skupina za statistiku tržišta rada čiji je cilj utvrditi uzrok razlika između broja zaposlenih DZS-a i HZMO-a te se obvezao članovima Savjeta dostaviti bilješke sa sastanka radne skupine.

G. Bajo zamolio je ravnatelja za komentar u vezi s podacima o istraživanju i razvoju jer nije siguran jesu li ciljane veličine u strategiji znanosti, obrazovanja i tehnologije realne.

G. Krištof odgovorio je da DZS ima određenih problema s preuzimanjem podataka iz baza Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, no kako se nada da će to pitanje uskoro biti riješeno. G. Krištof istaknuo je da postoje problemi u računovodstvenom praćenju aktivnosti istraživanja i razvoja te je za primjer istaknuo poslovni subjekt čija je primarna djelatnost istraživanje i razvoj, a koji je DZS-u dostavio dopis da u 2014. godini nije provodio nikakve aktivnosti. G. Krištof preuzeo je obvezu istražiti cjelokupnu situaciju u vezi s istraživanjem i razvojem te o tome izvijestiti članove Savjeta.

G. Bajo postavio je pitanje o preuzimanju podataka iz administrativnih izvora, jer smatra da postoji mogućnost smanjenja troškova kao i povećanja kvalitete, a očito je da u slučaju Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta postoje mogućnosti za poboljšanje.

G. Krištof odgovorio je da, kada postoje administrativni izvori, DZS ih istražuje i pokušava inkorporirati u službenu statistiku jer dvostruko prikupljanje podataka nije racionalno, no ti podaci moraju zadovoljiti sve kontrole kvalitete kako bi postali izvor službene statistike. Upravo se iz tog razloga pri prelasku na novi izvor podataka neko vrijeme podaci paralelno prikupljaju.

G. Feis postavio je pitanje u vezi s aktivnim stanovništvom te zamolio za razloge porasta stope aktivnosti.

Gđa Belošević-Matić komentirala je da je nelogično da stopa aktivnosti raste, a pada broj zaposlenih i nezaposlenih.

G. Krištof odgovorio je da se počevši od 2014. godine Anketa o radnoj snazi provodi na temelju novog uzorka baziranog na podacima Popisa 2011. te da su podaci od tada sasvim reprezentativni za obje statističke regije. Iako su podaci za prethodne godine kalibrirani, očito je da je novi uzorak znatno kvalitetniji, jer rezultati anketnih istraživanja ukazuju na povećanu stopu aktivnosti. Vjerojatno objašnjenje je činjenica da se stari uzorak temeljio na popisu stanovništva iz 2001. godine te da nije uključivao mnoga naselja koja su u međuvremenu izgrađena, a koja su naselile uglavnom mlađe osobe. Tijekom 2013. stopa aktivnosti vjerojatno je bila podcijenjena. Kada je uveden novi uzorak, stopa aktivnosti je porasla, no unatoč tomu očito je da i situacija na tržištu rada i dalje značajno utječe na stope aktivnosti. Na primjer, u četvrtom tromjesečju 2014. zabilježen je istovremeni porast zaposlenosti i nezaposlenosti, odnosno „dvostruki“ porast stope aktivnosti.

G. Krištof također je naglasio da se može očekivati da će rezultati Ankete o radnoj snazi ukazivati na povećanu sezonalnost stopa aktivnosti i zaposlenosti nego što je ranije bio slučaj. Razlog tome je činjenica da u novom dizajnu uzorka, u kojem su obje statističke regije reprezentativne, Južna Hrvatska ima mnogo veću težinu nego ranije, što će se odraziti i na rezultate Ankete o radnoj snazi za Republiku Hrvatsku. Budući da je južna Hrvatska zastupljenija nego ranije, mogu se očekivati veće razlike u stopi aktivnosti između zimskih i ljetnih mjeseci.

G. Bajo zamolio je nakon održane rasprave da se komentari evidentiraju te je predmetni dokument dao na glasovanje.

Svi članovi glasovali su za prihvaćanje predmetnog dokumenta.

Zaključak

Jednoglasno je prihvaćen Nacrt prijedloga izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2014. godine uz napomenu da se izmijeni tekst : "Međutim, u nadolazećem razdoblju postaje upitno u kojoj će mjeri kontinuirani negativan trend broja zaposlenika ugroziti proizvodnju službene statistike te uvođenje novih istraživanja kako bi se udovoljilo rastućim zahtjevima i potrebama domaćih i međunarodnih korisnika za kvalitetnim službenim statističkim podacima."

4. Razno

Pod točkom razno g. Krištof informirao je članove Savjeta da je Hrvatsko statističko društvo održalo skupštinu i da bi ovih dana trebala biti gotova mrežna stranica www.hsd-stat.hr te je dogovoreno da se u povodu Dana statistike 14. listopada, organizira svečanost i obilježi 140 godina službene statistike. Tim povodom i toga dana Statističko društvo održat će stručnu konferenciju.

G. Feis postavio je pitanje u vezi sa sivom ekonomijom.

G. Krištof odgovorio je da je DZS 2009. godine sivu ekonomiju uključio u bruto domaći proizvod, i da je ona za razdoblje od 2000. do 2005. iznosila 10,5%, što je objavljeno u Priopćenju. Naša procjena je da ona sada iznosi manje od 10,5% jer je fiskalizacija smanjila sivu ekonomiju, a u Priopćenju za 2013. bit će naznačeno koja je procjena sive ekonomije.

G. Jemrić postavio je pitanje u kojoj je fazi Zakon o službenoj statistici.

G. Krištof odgovorio je da je DZS pribavio sva potrebna mišljenja te se čeka sastanak s Ministarstvom financija i objava Uredbe o europskoj statistici u Službenom glasniku EU-a.

G. Bajo zahvalio je članovima Statističkog savjeta na sudjelovanju na sjednici te zaključio sjednicu u 15.30 sati.

Zapisnik sastavila

Zapisnik odobrio

Vanja Kuzmić

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

Ilica 3, 10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 4806-111, telefaks: (+385 1) 4817-666
www.dzs.hr, elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Prof. dr. sc. Anto Bajo, v. r.